

Udskriftsdato: 31. december 2025

VEJ nr 9548 af 10/10/2013 (Gældende)

Vejledning vedrørende overtrædelser af Transportforordningens bestemmelser om transport af hornede/ikke-hornede dyr

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Fødevaremin.
Fødevarestyrelsen, j.nr. 2013-14-2320-00128

Vejledning vedrørende overtrædelser af Transportforordningens¹ bestemmelser om transport af hornede/ikke-hornede dyr

Baggrund

Ifølge Transportforordningens artikel 3 er det forbudt at transportere dyr eller lade dem transportere under sådanne forhold, at de kan komme til skade eller blive påført unødigt lidelse.

I de tekniske forskrifter til Transportforordningen er der i bilag 1, kapitel III, punkt 1.12, omtalt de tilfælde, hvor dyr skal holdes adskilt under transport, og i punkt 1.13 er der opremset nogle undtagelser fra forbuddet i punkt 1.12.

1.12. Dyr skal holdes adskilt under håndtering og transport, når der er tale om følgende:

- a) dyr af forskellige arter
- b) dyr af markant forskellig størrelse eller alder
- c) avlsorner eller -hingste
- d) kønsmodne handyr og hundyr
- e) dyr med horn og dyr uden horn
- f) dyr, som er fjendtlige over for hinanden
- g) dyr, der er bundet, og dyr, der ikke er bundet.

1.13. Punkt 1.12, litra a), b), c) og e), finder ikke anvendelse, hvis dyrene er opdrættet i kompatible grupper, hvis de er vant til at være sammen, hvis dyrene ville lide ved at være adskilt, eller hvis der er tale om hunner, der ledsages af unger, som er afhængige af deres mor.

Efter Transportforordningens forskrifter, bilag 1, kapitel III, pkt. 1.12, litra e) er det altså forbudt at håndtere og transportere dyr med horn og dyr uden horn sammen. Undtagelsen til forbuddet er:

- 1. hvis dyrene er opdrættet i kompatible grupper,
- 2. hvis de er vant til at være sammen,
- 3. hvis de ville lide ved at være adskilt, eller
- 4. hvis der er tale om hunner der ledsages af unger, som er afhængige af deres mor.

Hornet eller ikke-hornet

Formålet med forordningens regler er at sikre, at dyr med horn ikke skader dyr uden horn ved f.eks., at påføre dem flånger eller trykninger. Derfor kan dyr med horn, der åbenlyst ikke kan skade andre, betragtes som ikke-hornede. Ved vurderingen af om et dyr med horn kan forårsage skade på andre dyr, skal der anlægges en helhedsvurdering. Heri skal indgå: længden af hornet, hornets facon, dyrets alder og dyrets størrelse. Der skal foretages et fagligt skøn, hvorefter f.eks. horn, der er knudrede som følge af utilstrækkelig afhorning eller dyr med horn, der er meget korte og afrundede ikke betragtes som horn. Det samme gør sig gældende for horn, der vokser langs eller ind mod kraniet. I disse tilfælde kan hornene ikke anses for muligt skadesforvoldende, og dyret må derfor betragtes som ikke-hornet.

Har man vurderet, at et dyr ikke kan betragtes som hornet i forordningens forstand, er der ingen grund til at overveje sanktionering for en overtrædelse af forbuddet om transport sammen med andre ikke-hornede dyr.

Undtagelser til kravet om adskillelse

Fødevarestyrelsen fortolker den første undtagelsesbestemmelse i Transportforordningens bilag 1, kap. III, pkt. 1.13 således, at ”opdrættet i kompatible grupper” vil sige, at dyrene kan transporteres sammen, hvis de efter sammenblandingen fremstår rolige. Det er transportørens ansvar evt. i samarbejde med besætningsejerne at foretage den fornødne vurdering af, om dyrene er opdrættet i kompatible grupper i forhold til den planlagte transport.

I forhold til den anden undtagelsesmulighed om at dyrene er ”vant til at være sammen”, er det styrelsens vurdering, at der med det menes, at dyrene har været sammen i tilstrækkelig lang tid og under betingelser, der gør, at dyrene kender hinanden og har dannet indbyrdes hierarki. Det kan være, hvis dyrene kommer fra samme besætning eller har gået på fællesgræs. Dette kan dokumenteres ved hjælp af oplysninger fra CHR.

Den tredje undtagelsesmulighed er, hvis dyrene ville lide ved at være adskilt. Med det menes dyr, der er så vant til at være sammen, at det skaber ængstelse eller uro at skille dem ad.

Den fjerde undtagelsesmulighed er, hvis der er tale om hunner, der ledsages af unger, som er afhængige af deres mor. Det vil sige unger, der ikke er gamle nok til at blive adskilt fra moderen, og eventuelt stadig dier moderen.

Hvis dyrene opfører sig fjendtligt overfor hinanden, må de dog aldrig transporteres sammen – uanset førnævnte undtagelser jf. Transportforordningens bilag 1, kap. III, pkt. 1.12 litra f.

Sanktionering generelt

Sanktionering følger Fødevarestyrelsens generelle principper for sanktionering og sagsopfølgning.

Som udgangspunkt skal der ved førstegangsovertrædelser sanktioneres med en indskærpelse. Udgangspunktet gælder dog kun ved førstegangsovertrædelser og hvis det vurderes, at den ansvarlige har vilje til at overholde reglerne. Udgangspunktet om en indskærpelse ved førstegangsovertrædelser bør som hovedregel fraviges, hvis overtrædelsen vurderes at være forsætlig, se nærmere herom i Kontrolvejledningens kap. 13.2, eller af grovere, alvorligere eller mere omfattende karakter.

Sanktionering i forhold til Transportforordningen og Dyreværnsloven²

Ved sanktionering skal det kunne bevises, at dyrene ikke har været opdrættet i kompatible grupper jf. bilag 1, kapitel III, pkt. 1.12, litra e) i Transportforordningen, og der dermed er sket en overtrædelse af reglerne. Dette gælder også, når der ikke er sket fysisk skade på dyrene. Et andet tegn på, at dyrene ikke har været kompatible, kan f.eks. være, hvis nogle af dyrene er unødigt stressede.

Når der er sket skade på dyrene, som følge af sammenblanding af dyr med horn og dyr uden horn, skal forholdet som udgangspunkt sanktioneres. Skaderne kan inddrages som bevis for overtrædelsen, hvis det kan sandsynliggøres, at de er opstået som følge af, at dyr med og uden horn er transporteret sammen.

Fysiske skader eller stressede dyr kan også udgøre en overtrædelse af Dyreværnsloven (§ 1), hvis der er bevis for, at sammenblanding af dyr med horn og dyr uden horn har medført en uforsvarlig behandling af et eller flere dyr.

Indskærpelse

Hornede og ikke-hornede dyr transporteres sammen – hvor dyrene ikke er opdrættet i kompatible grupper, ikke er vant til at gå sammen, ikke ville lide ved at være adskilt eller der ikke er tale om hunner, der ledsages af unger, som er afhængige af deres mor. Det kan f.eks. være dyr, der er unødigt stressede eller urolige, og det vurderes, at det skyldes, at dyrene ikke har været opdrættet i kompatible grupper. Der behøver ikke være sket fysisk skade på dyrene.

Politianmeldelse

Hornede og ikke-hornede dyr transporteres sammen - hvor dyrene ikke er opdrættet i kompatible grupper, ikke er vant til at gå sammen, ikke ville lide ved at være adskilt eller der ikke er tale om hunner, der ledsages af unger, som er afhængige af deres mor - og der er sket skade på andre dyr i form af trykninger eller flænger m.v.

Gentagelse uanset skade på dyret/dyrene – den ansvarlige har tidligere gjort sig skyldig i en overtrædelse af reglerne indenfor en 2-årig periode.

Fødevarestyrelsen, den 10. oktober 2013

P.V.V.
JOHN LARSEN

/ Zoheeb Iqbal

¹ Rådets forordning (EF) Nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter mv.

² Bekendtgørelse af dyreværnsloven, LBK nr.252 af 8. marts 2013.